Oświadczenie złożone przez senatorów Janusza Pęcherza i Ewę Matecką na 22. posiedzeniu Senatu w dniu 25 marca 2021 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra rozwoju, pracy i technologii Jarosława Gowina oraz do ministra klimatu i środowiska Michała Kurtyki

Szanowni Panowie Ministrowie!

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o informację dotyczącą stanu prac nad nowelizacją tzw. ustawy odległościowej, ograniczającej możliwości budowy farm wiatrowych na lądzie w Polsce.

Ustawa z 2016 r. wprowadzająca sztywne zasady lokowania farm wiatrowych w odpowiedniej odległości od zabudowań, to jest tzw. zasadę 10H, wręcz uniemożliwiła budowę tych farm, a w gminach, w których wydano wcześniej pozwolenia na ich budowę na podstawie przepisów obowiązujących przed nowelizacją, doprowadziła do dramatycznych sytuacji, wykluczających możliwość stawiania domów jednorodzinnych w wielu miejscowościach.

Oświadczenie jest składane na kanwie ostatnich protestów mieszkańców kilku miejscowości gminy i miasta Nowe Skalmierzyce w powiecie ostrowskim w województwie wielkopolskim. Okazało się, że m.in. dla 3 turbin wiatrowych o wysokości 182 m wydane zostały decyzje burmistrza gminy i miasta Nowe Skalmierzyce o środowiskowych uwarunkowaniach w roku 2012, o warunkach zabudowy także w 2012 r. oraz pozwolenie na budowę starosty ostrowskiego z dnia 30 września 2015 r. W ostatnich tygodniach rozpoczęły się prace przygotowawcze do rozpoczęcia budowy turbin wiatrowych w Kotowiecku i Głóskach i fakt ten spowodował gwałtowne protesty lokalnej społeczności. Dotychczasowe strefy oddziaływania turbin na środowisko, wynikające z opracowań będących podstawą wydania pozwolenia na budowę, do 500 m nie kolidowały z zabudową. Obecny burmistrz gminy i miasta Nowe Skalmierzyce, pan Jerzy Walczak, pełni funkcję dopiero od wyborów samorządowych w 2018 r., dlatego protesty mieszkańców mocno go zaskoczyły, ale i zaniepokoiły w kontekście możliwości rozwojowych tego obszaru.

Jednocześnie po przeanalizowaniu powstałej sytuacji z punktu widzenia byłego prezydenta miasta Kalisza – pełniłem tę funkcję w latach 2002–2014 – i współinicjatora utworzenia aglomeracji kalisko-ostrowskiej, dla której marszałek województwa wielkopolskiego wydzielił środki w ramach zintegrowanych inwestycji terytorialnych, uważamy, że źle by się stało, gdyby w środku tego obszaru pomiędzy Kaliszem a Ostrowem Wielkopolskim powstała czarna dziura rozwojowa.

Nie mamy także wątpliwości, że z podobnymi sytuacjami jak ta opisana mamy do czynienia w wielu miejscowościach w kraju – stąd prośba o przyspieszenie prac nad nowelizacją ustawy odległościowej i o jednoczesne przesunięcie terminu na uchwalenie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego tak, aby bez zbytniego pośpiechu mogły się odbyć konsultacje społeczne na etapie planistycznym i aby mieszkańcy mieli dostęp do pełnej informacji na temat planowanych inwestycji.

Janusz Pęcherz
Ewa Matecka